

ABONAMENTUL.

Pentru Monarhie:

Pe an 18 cor. $\frac{1}{2}$, an
9 cor. $\frac{1}{4}$, 4-50 fl.

□ □

Pentru străinătate:

Pe un an 24 coroane
 $\frac{1}{2}$ an 12 cor. $\frac{1}{4}$, an
6 coroane.

Unirea

INSERTIUNI.

Un șir armonios:

odată 14 fl., a doua
oară 12 fl., a treia
oară 10 fl.

□ □

Tot ce privește foaia
să se adreseze la Re-
dacțiunea și admini-
strațiunea „Unirea”
în Blaj.

Foaie bisericească-politică. — Apare: Marța, Joia și Sâmbăta.

Un cuvânt arhieresc.

Foaia oficială a diecezei Lugojului publică în nrul său din urmă un important circular, asupra căruia atragem atenția clerului și cetitorilor noștri îndeosebi. Reproducem din circular, părțile cari ne interesează pe toți deopotrivă:

„Dumnezeu, pentru păcatul strămoșesc și pentru păcatele proprii, precum și pentru probarea credinței noastre și pentru sporirea și întărirea virtuților, ne trimite morburile (boale) dar ne-a lăsat și doftori în terbură și alte fapte, dându-ne minte înțelegătoare spre a putea afla doftoriile și ale aplica în caz de trebuință.

Atotputernicul și proslutuleptul Dumnezeu ne-a dat și înțelepciune de a preveni (incuzura) boalele. Prevenirea boalelor e mai de recomandată, fiindcă mai cu greu este a scăpa de un rău, decât a-l incuzura. Boalele le incuzurăm, prin tacredere deplină în Dumnezeu, prin viață compătată, prin muncă stăruitoare, prin petrecere în aer curat, prin desinfectarea locurilor, cari au venit în atingere cu omul bolnav prin separarea bolnavului și altele. Separarea bolnavului nu înseamnă parăsirea acestuia, cum parăsese pe cei leproși în vremurile vechi. O astfel de parăsire să împotrivesc pe rucii iubirii de aproape și e pedepsește Dumnezeu cu iadul, căci zice: „duceți-vă dela mine, blăstămaților în tecul cel vesnic, care este gătit diavolului și ingerilor lui... că am fost bolnav și nu m'ați cercetat” (Mat. XXV, 41). Izolarea aceasta a bolnavului, înseamnă, că cu bolnavul de morb lipicios să nu stea toți din casă și să nu fie cercetat de străini; iar cel ce se îngrijește bolnav să nu-l sărute, să nu mănânce din un vas cu el, să-și spele mâinile îndată ce a venit în atingere cu bolnavul. Acestea mijloace de bună judecată trebuie să se folosească fiindcă le cere porunca a V-a Dumnezeiască, care ne îndatoroște a ne îngriji și de sănătate și să nu ne espunem viața fără cauză de ajuns. Cine nu împlinește porunca aceasta, păcătuște.

Știm noi, că sărutarea e semnul iubirii, al stimei, al reverinții și al venerațiunii ce nutrim față de cineva, e dovada pații sufletești și a recunoștinții și un semn de rămas bun dela aceia cu cari suntem înrudiți sufletește ori trupestre din care motiv o și aflăm în rapoartele familiare, sociale și în eutul divin la toate popoarele. În s. scriptura sflăm în mai multe locuri semnul acesta al sentimentelor curate și sante: Laban a îmbrățeșat și sărutat pe nepotul său Iacob (I. Moisi 29, 12). Esau a căzut pe gremazul fratelui său Iacob și l'a sărutat (aco 33, 4). Iosif a sărutat pe toți frații săi în Eghipt (Iacobi 45, 15). David a sărutat pe Ionatan (I. Imp. XX, 41) Părintele cel bun a primit pe fiul răstăcit și l'a sărutat (Luca XV, 18). Maria Magdalena a spălat picioarele Dnui Isus și le-a sărutat (Luca VII, 38). S. Pavel ne îndeamnă să ne salutăm unul pe altul cu sărutare sfântă (Cor. 16, 20, iar a Petru ne luvăta să facem aceasta cu sărutarea dragostei (I. 5, 14). Domnul nostru Isus Hristos și-a arătat bogăția dumnezeiască a sentimentelor de umilință și de iubire în aceea, că a spălat și a sărutat picioarele Apostolilor, porneind ea și ei să facă asemenea (Ioan XLII, 5) Despre arătarea recunoștinții celei mai sincere ne zice Spiritul sfânt prin Sirach (XX, 4): celce primește, sărută mâna binefăcătorului.

Tot ca un semn al reverinții și al umilinții prescrie sărutarea și s. b. b. rică la slejbele dumnezeiești. Așa creștinii sărută s. cruce, icoanele sante și s. altar.

Prescrie înainte de marturisirea credinții, sărută acoperitoarele santeilor daruri, apoi masa altarului și se serută imprimutat în umeri. Tot așa prescrie biserica și sărutarea mortului, în timpul când se cântă stihira: „Veniți fraților, să dăm mortului sărutarea cea mai de pe urmă...”

Cum vedeți iubiților Frați și Fii sărutarea însoțită de gânduri și sentimente curate a cântat și cantă totdeauna curățenia și sântenia în cele trupestre și Domnul nostru Isus Hristos mai întâi a spălat picioarele Apostolilor și apoi le-a sărutat, fiindcă acurățenia pricinuste greață și boale. Din motivul acesta biserica când prescrie sărutarea mortului, doroste, ca nu numai gândurile și simțimentele de iubire și recuno-

știța să fie curate, ci curat să fie și lucrul sărutat, ca să nu disgaste, să nu îngreșeze și să nu îmbolnăvească ceea ce pe nșer s'ar putea întâmpla sărutând trupul fără viață mai ales gura mortului ce trece în putresire, au deosebire cănd moartea a fost pricinuită de o boală lipicioasă.

De altcum durerea, care se înteviază pe iubirea, stima ori recunoștința față de cel mort nici nu e lipsă să se arete chiar prin sărutare. Doură știți, că sărutăm s. cruce ori o icoană sfântă, ori s. altar și sărutarea se refereste nu la materia sărutată, ci la Domnul Hristos, care g'a jertfit în med eruntat pe lemnul crucii și se jertfeste neruntat pe s. altare, ori se refereste la Sfântul, a cărnia icoană o sărutăm. De aci și obiceiul din foarte multe locuri, că nu se sărută mortul la cănsarea: „Veniți fraților să dăm mortului sărutarea cea mai de pe urmă...” ci să sărută n. cruce, ori o icoană. Obiceiul acesta ne îndreptătește să credem, că biserica așa a și voit să se facă, fiindcă departe ea ca mamă bună nu poate dori răul, care poate să se țină lanț în o familie ori o comuna întrevgi prin sărutarea celor morți în boale cunoscute lipicioase, ori cari au putut fi lipicioase dar necunoscute; de altă parte s. biserica prescrie ca sieriul să se închidă înainte de a se începe prohodul, iar cântarea: „Veniți fraților să dăm mortului sărutarea cea mai de pe urmă...” să cânta la capetul prohodului, când sieriul trebuie să fie deja închis.

Sciitorul Plinius a lăsat o însemnare despre o boală grea care s'a ivit în Roma pe vremea împăratului Tiberiu. Morbul acela consta din rane primejdiioase, cari nimiceau până la os, bazele, falca, pieptul și focare membra îmbolnăvit.

Ranele le ardeau cu fier, dar se iveau din nou, dacă nu tăiau la vreme membrul atăsat. Fiindcă învățații au aflat, că mentagra (așa se numea acest morb) se fățește mai mult prin sărutat. împăratul Tiberiu, care încă a suferit de boala aceasta a oprit prin lege sărutarea.

Și a făcut bine, fiindcă numai așa s'a putut curma răul, care a făcut mari postiliri între oameni.

Impăratul și părintele nostru ceresc prin porunca „să nu ucizi” ne face băgători de seamă, că păcătuim, dacă lucrăm cu voia

Semnați pentru împrumutul al șaptelea de rășboiu!

Impetriva sănătății și pentru scurtarea zilelor noastre. Dreptacasa cu toată stăruința și îndemnăm iubitorilor în Hristos Fi, ca deoparte să întrebuițăm toate mijloacele potrivite pentru păstrarea sănătății și a vieții, de altă parte să încurajăm toate obiceiurile, faptele și lucrurile, cari vă primejduesc și unul și altul din acestea dăvuri dănușoase, mai ales dorim să aibă curățatul nostru ascultare în cazuri de boale infecțioase (lipicioase). În mod deosebit vă îndemnăm să încurajăm sărutatul mortului, mai ales gura acestuia, chiar și când n'a murit în boală infecțioasă, și să încurajăm sărutatul persoanei cu morb lipicioasă. Totodată opriți strict — unde ar fi fost astfel de datina — ca prohodul să se înceapă înainte de a fi închis sicriul și ca în caz de morb lipicios prohodul să se facă în biserică. Facem aceasta fiindcă știm, că s'au imputinat membrii în multe familii, și sau știus chiar familii întregi pe urma astor fel de fapte nelățelepte și foarte păgubitoare. Veneratul cler, chemat să dea primul ajutor poporului în cele sanitare și să-i dea și sfaturi igienice, să binevoiască a lumina poporul în chestia aceasta de mare însemnătate mai ales în zilele acestea, când s'au imputinat nașterile și s'au sporit jerifele morții în toate locurile. Faceți aceasta on. Membrii ai Veneratului Cler diecezan și darul Domnelor vieții va fi cu Voi și cu fii noștri săfletști, cari nu vor proiecta a Ne da ascultarea cuvenită."

Adunarea Statului catolic.

Status-ul romano-catolic ardelean și-a ținut în zilele aceste adunarea generală anuală sub prezidenția contelui Majláth, episcopul Bălgradului. Adunarea a fost bine cercetată, iar re-

prezentanții clerului și a poporului s'au prezentat în număr complet. A jost de față tot ce are Ardealul catolic mai salut. Aristocrația catolică ardeleană a fost de față aproape în număr complet alături de cea intelectuală, care încă a fost reprezentată foarte bine.

Discursul de deschidere al contelui Majláth a făcut o privire asupra anului expirat și a dat expresie bucuriei, că fii bisericii romano-catolice din Ardeal dovedesc un zel admirabil față de biserică și instituțiile ei.

Dintre obiectele dela ordinea zilei mai remarcabile au fost: chestiunea pădurilor status-ului dela Iernot, pentru cari contele Mikes oferi 7 milioane 500 mii cor. Adunarea a hotărât să nu se vândă, ci să se aplice un nou plan de exploatare, mai rentabil, ca până aci. Nu s'a primit nici dimisiunea prezidentului mirean al status-ului baronul Josika Miklós. Adunarea ține, ca acum când autonomia catolică e în stadiul înfăptuirii, să aibă în fruntea afacerilor un bărbat cu experiența și erudiția baronului Josika.

S'au mai discutat și luat hotărâri privitoare la alte multe chestii, relativ la administrația bisericească, salariizarea funcționarilor, chestii școlare și de educație. În Cluj va ridica Status-ul un alumneu modern. A fost într'adevăr o zi de sărbătoare adunarea aceasta pentru întreaga viață eclesiastică

a romano-catolicilor ardeleni, când clerici și mireni, dignitari înalți și emiși instituțiilor au emulat unul cu altul în dragoste pentru biserică și instituțiile ei.

O instituție admirabilă bisericească este aceasta, care o au toate confesiunile din Ardeal, afară de biserică noastră gr.-catolică română.

Rusia, pacea separată, ententa.

Nota remarcabilă, ce se înregistrează în cronica evenimentelor în legătura cu războiul actual, se desprinde din știrile, până acum neconfirmate oficial, despre o pace separată între puterile centrale și Rusia. Au trecut câteva zile de când s'a colportat vestea unui armistițiu pe frontul rusesc, ce ar fi preludiul pacii separate. Știrea aceasta a fost adusă de agenția „Reuter” în felul, că Lenia a ordonat comandai supreme militare, să încete orice atacuri pentru a-se așterne drumul tratativelor de pace. Cu consultările de pace cabinetul bolșevicilor a delegat pe comandantul suprem Duchonin, care a denegat supunerea și acum, după o știre mai nouă, e deținut. Din știrile despre mișcările din Rusia, numai atâtă apare mai verosimil, că în interior se dau mari lupte între partidele păcii și aderenții ententei pentru curmarea sau continuarea războiului.

Alt moment e, că guvernele ententei au ridicat proteste energice contra păcii separate a Rusiei, prin ce se știrbește pactul dela Londra de alianță definitivă. Până când în Rusia nu se va restabili ordinea pe deplin, guvernele ententei au luat față de Rusia cele mai aspre măsuri de retorziune. Generalul Duchonin a adus la cunoștința armatei, că guvernul american a interzis orice export

FOIȚA.

Amurg de toamnă.

Frunza plopilor s'așterne galbenă peste cârare
Iar la geamurile albe plâng doi ochi de fată mare.

Corbii trec în lungi convoiuri îngropând o lume moartă,
Două sălcii amorțite plâng la stâlpul dela poartă.

Cu pași mari coboară toamna, cerul norii și-i îmbracă,
Amușesc atâtea visuri și boschetele se pleacă.

Glasuri dulci de filomele s'au pierdut în amorțire;
Păr ca mura, ochi ca cerul, unde te-ai ascuns iubire?...

Cu pași mari coboară toamna, cerul norii și-i îmbracă,
Amușesc atâtea visuri și boschetele se pleacă.

Vânturile plâng nebune... Tot mai negru e amurgul;
La răsruoi, la „Făgădău”, un drumet pripoană murgul.

Si cum stă cu gându-acasă și cu ochii duși în zare
Păru-i cade lung pe tâmple, crășmărița 'n prag apare:

„Crășmăriță, poamă rea
Îți dau bani cu vedera,
Tu-mi dă via de cel mai bun,
Să mă 'mbăt, să fiu nebun,
Să mă 'mbăt c'apoi pornesc
Altă țară să-mi gădesc“...

Două boabe mari de rouă lung îi tremură în geană
Și-i o larmă, și-i un vuet surd, la mese în dughiană...

Luna printr'un nor apare, dar alt nor din nou o 'aghite,
Și s'aud pribege 'n noapte două șoapte rătăcite.

Frunza cade 'n roate, tristă, și s'așterne pe cârare,
Iar la geamurile negre plâng doi ochi de fată mare...

Blaș.

I. Someșanu.

Cuvânt de bun rămas.

Rostit către elevele școlii civile de fete
din Bișș în 18 Nov. a. e.

De Ioan Georgescu.

Iubite eleve!

Ar fi fost să Vă vorbesc acum mai departe despre porunca VII., apoi despre a VIII. porunca dumnezeiască și astfel să închei șirul de meditații ce am început să vă țin acum sunt câțiva ani despre cele zece porunci. Dar soartea altfel a voit. La o cerere a mea, adresată verbal, P. S. Sa episcopul a aflat de bine să mă absolve dela mîjba avută până aici la școala aceasta, ca să pot lucra mai neimpedecat în altă parte, și să numească în locul meu pe tinarul cleric Antoniu Pop. Dsa trebuind să plece de-acasă, m'a ragat să va mai țin eu meditația aceasta din urmă.

Ei bine, nu voi vorbi în șir ca în meditațiile de până acum, ci Vă voi spune câteva cuvinte de bun rămas. Poate nu va fi așa bine înțegată vorbirea aceasta, dar să nu vă mirați: la despărțire oamenii mai mult simțesc, decât se cugetă. Și inima mea e copleșită de multe sentimente în clipele acestea. Ori de câteori te desparți doară de un loc, unde ai petrecut timp mai îndelungat, simți oarecare duiosie, dacă nu chiar jale; cum n'aș simți deci și eu, care atâtea clipe plăcute am petrecut în mijlocul vostru.

pentru Rusia și în cazul când partidul bolșevic ar ajunge la putere, aceste măsuri de opreliște vor intra în vigoare definitivă. Mai ales Anglia lucrează cu aparate diabolice la sufocarea mișcărilor de pace din Rusia. Reprezentanții ententei au mai declarat, că vor aplica cu toată energie față de Rusia cele mai efective mijloace de luptă economică și politică.

Rusia a ajuns între ciocan și nicovală. În lăuntrul țării poporul cere pace. În afară aliații prin terorism, luat la timpul său și față de Grecia, sfîșie Rusia la continuarea războiului. Ententa amenință pe aliata Rusia cu invazia Japoniei și Chinei, cu știrbirea integrității teritoriale.

Viitorul, ce ascunde multe surprize, va arăta, dacă forța ententei va fi în stare să susțină Rusia pe partea sa, sau ea va încheia cu puterile centrale pace separată pe temelia celei mai largi democrații, la ce tind toate naționalitățile din marea Rusia.

Oare în mișcările din Rusia vedem aurora păcii sau e numai o țușelare optică? Deocamdată nimic cert.

Al șaptelea împrumut ungar de războiu. Ministrul de finanțe adresează populației ungare din nou un apel cald, chemându-o să facă subscripții cât mai mari la împrumutul al 7-lea. Atragem luarea aminte a tuturor asupra condițiilor avantajoase, așa că interesele economice a fiecăruia prin subscrieri la împrumut sunt total asigurate și înmulțite. Să se ia în considerare, că semnatorii sunt ținuți în evidență din partea statului, făcân-

du-li-se anumite favoruri la darea după venit.

De data aceasta se vor emite obligațiuni de rentă de împrumut cu 6 procente și cu 5 și jumătate. La ceea dintrău prețul subscrierii este de 96 cor. 63 fil., iar al celor din urmă 90 cor. 75 fil. Prețul de subscriere pentru obligațiile de împrumut cu 6% este pentru 100 cor. valoarea nominală numai 95 cor. 10 fil. Dacă suma să plătește până la 10 Decembrie, iar dacă plățirea se face în patru rate până la 28 Februarie — prețul e 97 cor. 20 fil. Pentru obligațiile de împrumut de 5½%, prețul de subscriere, în acelaș interval de timp, e de 91 cor. 25 fil. până la 92 cor. 25 fil. Terminul când se pot face subscrierile de războiu se începe în 15 Noembrie și durează până în 14 Decembrie. La orice institut financiar se pot face subscrieri de împrumut de războiu.

Populația țării va ști și de data aceasta să-și facă pe deplin datoria față de patrie.

Războiul european.

— Telegramme oficiale. —

Budapesta, 27 Noembrie. Pe frontul italian situația a rămas neșchimbată. În luptele de 10 zile dela

Cismon din nou s'au distins trupele alpine a generalului Krausz Alfréd, iar regimentul din Graz în luptele pentru Monte Pertice a secerat eroism demn de trecut. Regimentului de infanterie 14 von Hessen din Austria de sus în luptele dela Brenta lângă H. Fermine și San-Martino i-s'a dat ocazie să câștige noi lauri. Căpitanul Brumowsky în lupta aeriană din 23 crt. a învins pe al 28-lea inamic.

În Flandria luptele de artilerie după amiază s'au ridicat la vehemență mare între pădurea Houthouster și Zandwöres. Pe unele secțiuni a frontului spre sud-vest de Cambray ziua întreagă s'au dat lupte grele. Sub apărarea întunecimii infanteria engleză pregătită a atacat satul și pădurea Bourbon. În lupte grele din apropiere i-am respins. S'au dat vii lupte de sondaj pe întreg frontul. Spre nord de Prunoi am respins în lupte din tranșee o eșire franceză. Pe țărmii ostici dela Maas s'au dat lupte moderate. Seara focul s'a înăsprit radical între Samogneux, Beaumont și Ones. Luptele s'au înăsprit, interimal, pe culmea Combres și între St. Michel și Pont à Mausson.

Pe celealalte fronturi nimic nou.

Totul pentru armată!

Provederea armatei de pe câmpul de războiu cu albituri și vestminte de desupt (tricoturi) e împrenunată cu greutăți apreape de neînvinși. De aceea Oficiul pentru ajutorare al armatei, bazat pe însuflețirea înfăcărâtă și spiritul de jertfă al națiunii dovedit în timp de trei ani, — spirit ce întrece pe al oricărei alte națiuni, cu încredere firmă se adresează către toți aceia, cari aici acasă își petrec zilele în muncă liniștită, fiindcă zidul de fer al eroiceii noastre armate înconjură pământul sfânt al patriei.

E vorba de trebuințele armatei!

Ne cerem binefacere, ci împlinirea datorinței, pe care nimeni n'o poate denega, căci fiecare își are ori fiu, ori soț, ori părinte, care departe între străini, pe pământ dușman, pe ploaie, pe ger se luptă pentru ai săi și pentru soți.

Oficiul pentru ajutorarea armatei vă cere albituri de bărbați și femei, ciorapi, cămeși, încălțăminte, rochii, ștergare, măștrițe, albituri de pat, pânșături, țesături de bumbac ori lână, cartoane, barchende de orice culoare: albe, colorate, pestrițe, cari se pot purta sub îmbrăcăminte sau sunt potrivite la pregătirea sau repararea îmbrăcăminte de desupt.

Oficiul pentru ajutorarea armatei conțesează cu siguranță la probata conlucrare a forțelor didactice ale Ungariei, cari în sensul îndrumărilor dlui Ministru de culte și instrucție publică, ce le-a pus în perspectivă, vor instră și însufleți școlarii, cari vor avea, la rândul lor, să izmanoeze apolurile pentru ofrande și ofrandele, să le adune la un loc

Patru ani și două luni și jumătate am petrecut la școala aceasta, dar acest timp nu mi-s'a parut și nu mi-se pare nici acuma lung. Abia am observat cum trece. Poate pentru că am fost așa de ocupat (aveam cu orele de aici 27 la săptămână!) Și eu cred, că oricui i se întâmplă tot așa ca și mie, dacă e încontinuu ocupat. Dintre toate ocupațiunile mele însă nici una nu mi-a fost așa de dragă ca aceea ce am avut-o aici în mijlocul vostru. Eu totdeauna am fost doar de părerea, ca creșterea fetuțelor e lucru mai mare și mai însemnat decât a băieților. A crește bine un băiat înseamnă a da bisericii și neamului un om cum se cade; a crește bine o fetiță însă înseamnă a da o generație întreagă, un șir întreg de oameni cum se cade. La sinul vostru se plămădesc și cresc toate forțele viitorului. Nu înzădar se zice, că viitorul popoarelor îl ține și îl ține și îl ține mâinile harnice ale femeilor. Dar nu numai viitorul, ci și prezentul este așa, cum îl fac femeile. Am citit mai de mult o întâmplare atât de caracteristică, încât nu mă pot reținea să nu v'o amintesc aici.

În Saint-Louis, unul din orașele cu fabrici mai multe și mai mari din America era veșnic o negură nepătrunsă de fum și scrum. Cu cât te apropiai mai mult de oraș, cu atât era fumul mai gros și mai înecăcios; iar din oraș te-ai fi putut uita la dragă voie la soare, căci nu te orbiau razele lui puternice. Prin vălul de fumingine îl vedeai numai ca o pată mare gălbuie sus pe bolta cerească.

Ajunșând la otel și veind să deschizi vre-o fereastă, servitorii îți spuneau cu spaimă: „Nu cunva să deschizi fereașta, căci în câteva cupite totul se umple de fumingine!“ Ieșind la stradă, tot exteriorul îți înuegrise de sigură și murdărie. Fumul acesta, spuneau, e o pacoste, de care nu ne putem apăra. Adevărat, că statul Missouri avea o lege, care îndatoru pe fabricanți să nu folosească cărbuni moi în fabrici; ori dacă folosea, să aibă la hornurile fabricilor preparate anumite, care să prindă fumul și să-l curățească. Dar poliția din Saint-Louis se făcea, că nu vede toate acestea mari neajunsuri. Și nu le vedea, fiindcă se uita prin dolari. Gazetele au scris câteva săptămâni foarte supărate pentru această mare exlamitate. S'a adus treaba chiar și în dietă. Totul a fost înzădar.

Ceeace n'au putut face însă gazetele și dieta din Missouri, au făcut femeile de inimă din Saint-Louis. S'au adunat la sfat și prezidenta lor a zis: „Știi cu toatele căt avem să suferim din pricina acestui fum. Nime nu ne ajută. Să ne ajutăm noi!“ Și odata au împărțit întreg orașul acela de fabrici între ele, având să se ducă tot câte două înse la fiecare fabricant, să-l roage să nu mai ardă carbuni moi, iar dacă rugăminte n'ar felosi să-l amenințe, că-l vor da în publicitate cu numele, ca să știe toată lumea, din pricina cui nu pot ajunge oamenii în Saint-Louis la ser curat. Într'o săptămână a încetat fumul și scrumul acela blăstămat! — Vedeți, ce pot face femeile, când se pun la lucru cu tot dinadinsul! Ele pot mai mult decât presa și parlamentele țărilor! (Va urma).

designat. In fiecare oraș și sat colectarea se va face conform împrejurărilor locale, pentru ce ne și rugăm, ca conducătorul administrativ din localitate să se pună în legătură cu conducătorii școlii și cu comanda militară eventual aflate în aceeași localitate, și care, fiind îndrumată a-și da concursul unei acțiuni mai extinse, să înființeze comisiuni, strângând în siul acestor comisiuni patrioți însuflețiți și fidei patriote. Comisiunea astfel înființată și constituită, comunicându-și intențiunea de a colecta, să se anunțe Oficiului pentru ajutorarea armatei (Bodzoest, V., Akadémiá-utca 17), care va da îndrumările speciale și va pune bucuros la dispoziție mijloacele de colectare.

Dele fiecare, chiar și cu prețul de a se lipsi pe sine, căci numai așa se putem achita o mică parte din grațitudinea ce o datorăm eroilor noștri și numai așa ne putem arăta demni față de aceia, cari prin varsarea sângelui lor, în mijlocul pericolelor și a saferintelor, punând prin faptele lor eroice o lume întreagă în admirație, cu dragoste se gândesc la cei rămași acasă.

Budapesta, luna Octombrie 1917.

Conducătorul Oficiului pentru ajutorarea armatei:

Kirchner m. p.
submarșal.

Informațiuni.

Cătră ceilalți.

P. T. Abonenți sunt rugați să binevoiască a-și solvi abonamentul.

In deosebi rugăm pe domnii reștanțieri, să facă bine să ne plătească, căci speșele edării foaiei sunt mari și din parte-ne am fost destul de indulgenți până acum.

Redacția și Administrația
„UNIRII”.

Serată școlară.

Alunții Internatului „Vamcaan” de băieți au procurat publicului blăjan, Sâmbăta în 24 Noembrie, o seară frumoasă și plăcută. O seară de căldă și bună înțimitate, care a stărnit dulei reverii și a făcut să ne gândim la binecuvântatele zile ale păcii, când Blăjul nostru avea parte atât de des de luminoase manifestări culturale. Imprejurările timpului au făcut ca de data asta să sîpșească svonul, care anticipa de obicei astfel de prestații, facăt până în zilele din urmă nici nu se știa, că studenții noștri pregătesc o duioasă surpriză și au de gând să ne întrunească la o serată literară muzicală. S'ar pareă, că războiul împietrește sufletele și le face incapabile de simțiri mai delicate și să ar zăvorî inimile pentru plăcerile gingașe ale artei... O, nu! Din potrivă eguduirile inerente războiului s'au mai tedit, ne lăsă aproape nepăsători, și ne dorim, parcă mai mult decât oricând, în lumea odihniteare a fantaziei. Ne place să vizăm mai mult, în așteptarea păcii dragi. A fost mângâietor să vezi cum apar rând pe rând familiile noastre, inaze cu ochi înviorați, copilițe cu simbețe îngerești, domnișoare sprintene, nă-

dăduind o tură de dans, ca în vremile celea bune... Sala era inundată de lumină și, de după cortina meșter înfripată, se strecurau acorduri de vioară, ca tot atâtea accente ale silurilor fericeite! O, bună și scumpă tinerețe, mari comori ascunși în eul tău vrăjit!

Serata a fost aranjată de elevii clasei a VII și VIII gimnazială. Au pregătit puncte de orchestră, dăete, declamări și o piesă teatrală. Privitor la orchestră, nu avem decât cuvinte de cea mai sinceră și mai meritată laudă. Dupăcum e firesc, studenții noștri au mare dragoste de muzică și o cultivă cu simț și cu pricipere. Ar morita să însemnăm aici cu numele pe toți orchestriștii, dar spațiul măsurat nu ne îngăduie. Dăm însă ca pildă vrednică de urmat prestațiile ei, ca fiecare elev de liceu să aibă astfel de ambiții nobile, căci cultivarea muzicii e o frumoasă floare pentru fiecare suflet tinerec. Punctele de muzică fixate în program, precum și artele gratificate între celelalte puncte, au fost foarte bine. Publicul a'a entusiasmat cu drept cuvânt. Octavannul Mureșianu (Luch), se dovedește vrednic fiu al marelui său parinte, pe care l'a pierdut Blăjul atât de curând. Declamările (Suciú VIII și Porușiu VII) au fost succese. In dual *Laurențiu Porușiu* și-a desvălit încă odată limpedele său glas, cunoscut publicului nostru din Catedrală. E un cântăreț apreciat, care ar trebui să caute să-și valideze în viitor darul ce care l'a înzestrat Dumnezou. Acompaniatorul său (Racoțianu VIII) a scers accente subtile din strunele cimbalului. Dialogul acoriativ a produs mult haz prin joșul foarte natural și deosebit de succes al recitului. Celestin *Cherebetiu* (VIII) a reliefat deosebit de bine pe sătesanul „răgută”, care nu e prest de felul lui, ci mediul nou în care îl duce moudurul cătănese și țința pretențioasă a „gradului”-instructor li storce situații comice și fraze hazlii, cari au predispus la ris chiar și fețele cele mai serioase. A fost un haz general. Piesa teatrală „O ședință comunală” a avut o bună interpretare, cu deosebire în actul întâu. Toți șasespeșere debutanții au fost bine, căci s'au dovedit buni cunoscători ai sătenilor și observatori fini, cari știu să-și redea observațiile lor. S'an remarcat însă cuscruțl Paramon Coghilă (Cherebetiu), „nembrul” Nicolse Barză (Inga VII), Semnea (Orbișiu VII), Tapușă (P. Man VII) și comerciantul Nistor (Rusu VII). Lucian Borza (VII) a făcut foarte bine pe jupânul Rozenberg. Actul II a fost puțin cam prelungit, astfel că firul acțiunii nu a ieșit destul de bine la iveală. Intregul însă merită toată lauda. Mai amintim suma frumoasă de 76 cor., care a încurs din contribuiriile benevole ale publicului pentru biblioteca alunșilor interaști. De încheiere, fixăm: *Nizuințe de felul acesta sunt foarte laudabile și studenților noștri totdeauna le fus onoare. Sunt un mijloc de câștig moral pentru ei înșiși și prilej de mângâiere pentru publicul care poate lua notă de asemenea nizuințe.*

Marea adunare de pace a muncitorilor din Ungaria. Duminică a avut loc în parcaș capitalei o impozantă adunare a muncitorilor nagari, la care a luat parte o mulțime imenză de oameni. Programul adunării a reclamat darea drepturilor și păcii, oferite de parti-

dela păcii din Rusia. Pentru accelerarea păcii s'au întrunit muncitorii social-democrați, parcăgând strădele Budapeștei până la locul de întrunire cu drapele, ce aveau inscripția: „*Vrem pace!*” Oratorii acestei adunări au reliefat zorile epocii noi, ce se ivesc prin alăturarea Rusiei la puterile centrale, ce luptă pentru pace. Cuvintele oratorilor lovisu în inima celor de față ca valurile electrice. In strigăte puternice, ca un vuet de mare, acționa poporul mișcările revoluționare din Rusia, pacea și internaționalismul.

Oratorul *Bokányi* a salutat în cuvinte, ce se pierdeau în izimile muncitorilor, mișcându-le ca niște unde — proclamația de pace a proletariantului din Rusia. In fața acestor pomiri — a accentuat oratorul — pretind dela guverne, să primească pacea iubiată de Rusia și să încheie războiul stră a pretinde anxioși sau desdănuși.

Veința poporului, ce a venit la aceasta adunare din toate uzinele capitalei și orașelor din epropiere, s'a cristalizat în: *Pace, apel către guvern ca să sprijinească revoluționarii din Rusia, guvernul să insiste de urgență pe lângă comisiunea elando-scandinavică pentru convocarea din nou a socialiștilor din lumea întreagă la conferință de pace.*

Schimbare în mersul trenurilor. Direcțiunea din Cluj a C. F. U comunică, că dia 28 crt. se sistează total comunicația trenurilor 6913—6914 între Bánffybanyad—Kiskalota, 7912—7917 dintre Aranyosgyéres—Torda și 7919—7920 dintre Székelykocsárd—Marosujvár. Trenurile 8512—8563 și 8569—8513, ce circula între Segesvár—Székelyudvarhely și Brassó—Zernest, se sistează tot a două zi.

Demonstrații de pace în Berlin. „*Verwärts*” anunță: Duminică au avut loc în Berlin mari demonstrații pentru pace. In special au fost demonstrații tumultuoase în paștile de nord a orașului. Incidente nu au obvenit.

Alimentația Vieni. Primarul orașului Viena, Weiskirchner, în adunarea reprezentațiilor acestui oraș, a descris starea alimentației, care prezintă un tablou îngrijorător. E mare lipsă în articlii de consum, amezință lipsă totală de cărbuni, în marile uzine au încetat sau redus fabricațiile. Se simte greu — a spus primarul —, ca e puțină făină și mai puțin lapte. E mare lipsa de petrol, zăsoare și în special de făină. Situația e în stadiu cu mult mai critic decât oricând.

Ciocnire de tren. Din Sibiu se anunță: Duminică seara la 9 ore în gara din Sibiu s'a lovit de trenul personal un tren de încăiere. Dola trenul personal au derătat câteva cupee. Dintre pasageri opt au suferit leșuni ușoare.

Cetățeni! Fiecare în interesul propriu, să semneze la împrumutul al șaptelea de războiu!

Proprietar, editor și Redactor responsabil:
Ioan Suciú.

Ioan Suciú